

Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi
Szakszolgálat

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERV

2021-2024.

TARTALOMJEGYZÉK

1.Bevezetés	3
2. Az Intézmény közép- és hosszú távú célkitűzései, a belső ellenőrzés stratégiai céljai.....	3
3. A belső kontrollrendszer általános értékelése.....	4
4. Kockázati tényezők és értékelésük.....	5
5. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv.....	6
6.Szükséges erőforrások felmérése (ellenőri létszám, ellenőri képzettség, tárgyi feltételek).....	7
6.1. Létszám	7
6.2. Képzettség, továbbképzés.....	8
6.3. Tárgyi, technikai feltételek	9
7. Ellenőrzési prioritások és ellenőrzési gyakoriság.....	9

1. Bevezetés

A Somogy Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: Intézmény) stratégiai ellenőrzési terve az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 69-70. §-ában előírt követelményekkel, az Áht. végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.), valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) útmutatásai alapján, továbbá a 2020.09.03-án jóváhagyott a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Belső Ellenőrzési Kézikönyvének 4. sz. módosítása, valamint a 2021. évi tervezés alapjául szolgáló kérdőív adatai alapján került elkészítésre.

A Bkr. 29. § (4) bekezdése szerint: Ha a költségvetési szerv belső ellenőrzését az irányító szerve, az irányító szerv által kijelölt vagy törvény, kormányrendelet által gazdasági szervezetének feladatai ellátására kijelölt szerv látja el, a belső ellenőrzést ellátó szervnek a tervezés során elkülönítetten kell terveznie az irányító vagy kijelölt szervként, illetve a költségvetési szerv belső ellenőréként végzett ellenőrzéseket. Azon ellenőrzési tevékenységek tervezésébe, amelyeket irányító vagy kijelölt szerv belső ellenőréként lát el, be kell vonnia az ellátott szervet, továbbá az ennek eredményeként elkészített stratégiai és éves ellenőrzési tervét az ellátott költségvetési szerv vezetőjének kell jóváhagynia.

2. Az Intézmény közép- és hosszú távú célkitűzései, a belső ellenőrzés stratégiai céljai

Az Intézmény célja az Alapító Okiratában meghatározott feladatok lehető legmagasabb szintű ellátása a bevételek és kiadások optimális egyensúlyának biztosítása, az ellátottak kedvezőbb életfeltételeinek megteremtése mellett. Ennek megfelelően kiemelt célok:

- szabályszerű működés (jogszabályok, belső szabályzatok),
- költségtakarékos és hatékony feladatellátás (a feladatok lehető legmagasabb szintű ellátása a lehető legkisebb ráfordítás mellett)
- az ellátottak lehetőség szerinti kedvezőbb életfeltételeinek megteremtése,
- minőségbiztosítás (a nyújtott szolgáltatás minőségének magas-szinten tartása),
- szakszerű, átlátható és ellenőrizhető feladatellátás,
- integritás (hivatásetikai normák, korrupció elleni küzdelem),
- szervezeti kultúra fejlesztése (szervezeti célokat támogató működési szokások, magatartások).
- a rendelkezésre álló erőforrások optimális felhasználása.

A cél továbbra is olyan belső ellenőrzés kialakítása, működtetése, melynek keretében a szabályozottság, gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség érvényesül. Változtatás nem a célrendszerben, hanem – a jogi szabályozás következtében – a feladatellátás mikéntjében szükséges. További cél, hogy a belső ellenőrzés segítse az intézmény vezetését a célkitűzéseik teljesítésében, objektív véleményt adjon az

integrált kockázatkezelési, ellenőrzési és irányítási folyamatok hatékonyságának értékeléséhez és javításához, erősítse a kontrolltudatosságot és a szervezeti integritást, vizsgálja a kialakított kontrolltevékenységek hatékonyságát, értékelje az intézmény belső kontrollrendszerének elemeit.

Az Intézmény tevékenységében kiemelten törekszik a szakmaiság, az értékteremtés, az átláthatóság biztosítására, a legjobb gyakorlatok felkutatására.

3. A belső kontrollrendszer általános értékelése

A 2012. január 1-jével hatályba lépett Áht., valamint az egyes kormányrendeleteknek a belső kontrollrendszer és az integritásirányítási rendszer fejlesztésével összefüggő módosításáról szóló 187/2016. (VII. 13.) Korm. rendelettel 2016. október 1-jével, illetve 2017. január 1-jével módosított – Bkr., egyes részeit tekintve átalakította az államháztartási belső kontrollrendszerekre vonatkozó jogi szabályozást. Az államháztartási kontrollok alapvető célja az államháztartási pénzeszközökkel, vagyonnal történő szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás.

Az államháztartási kontrollrendszerben a kontrollok három szintjét különböztetjük meg:

- külső ellenőrzés (törvényhozói, amelyet az Állami Számvevőszék végez),
- kormányzati ellenőrzés (Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, Magyar Államkincstár),
- belső ellenőrzés (belső kontrollrendszer keretében szervezeti szinten).

Az államháztartási belső kontrollrendszer, ezen belül a Bkr. hivatkozott módosításával, új tartalommal értelmezendő kontrolltevékenység az Intézményen belül a gazdálkodásért felelős szervezeti egység által folytatott első szintű pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer, amelynek létrehozásáért, működtetésért és fejlesztésért az intézmény igazgatója felelős a nemzetgazdasági miniszter által közzétett irányelvek figyelembevételével.

A belső ellenőr tanácsadással segíti az Intézmény belső kontrollrendszerének fejlesztését, a Pénzügyminisztérium által kiadott, Magyarország államháztartási belső kontroll standardokról szóló útmutatóban foglalt követelményeknek való megfelelését, bizonyosságot adó tevékenysége keretében értékeli az intézmény belső kontrollrendszerének elemeit, valamint javaslatot tesz azok fejlesztésére.

Az Intézmény belső kontrollrendszerének ellenőrzése során kiemelt figyelmet szükséges fordítani, hogy

- az Intézmény szervezeti egységei által a kockázatok kezelése és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamrendszer megvalósítja-e a következő fő célokat:

- a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint a megbízható gazdálkodás elveivel (gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség) összhangban hajtják-e végre,
- teljesítik-e az elszámolási kötelezettségeket,
- megvédik-e a szervezet erőforrásait a veszteségektől és a nem rendeltetésszerű használattól,
- az új körülményekre figyelemmel a belső kontrollrendszer felülvizsgálata, valamint szükséges aktualizálása folyamatosan megtörtént-e, kiterjedt-e a költségvetési szerv, az Intézmény minden szintjén érvényesülő - megfelelő
 - kontrollkörnyezetre (világos szervezeti struktúra, egyértelmű felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározottak-e az etikai elvárások az intézmény minden szintjén, szabályzatok (alapító okirat, SZMSZ, Ügyrend, belső szabályozók, folyamatlíráások, útmutatók, Kézikönyv, ellenőrzési nyomvonal), szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje)
 - integrált kockázatkezelési rendszerre (kockázatkezelési szabályzat, kockázatkezelési folyamatok, kockázatok azonosítása, értékelése, integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására szervezeti felelős kijelölése),
 - kontrolltevékenységekre (folyamatba épített kontrollok az intézmény tevékenységeire vonatkozóan, a felelősségi körök meghatározásával szabályozottak-e az engedélyezési, jóváhagyási kontroll eljárások, beszámolási eljárások),
 - információs és kommunikációs rendszerre (munkavállalók részére dokumentált módon történő feladat meghatározás, kommunikációs csatornák hatékony működése, ügyiratok iktatása, kezelése, közzétételi kötelezettség teljesítése, közérdekű adatok megismerése, panaszkezelés)
 - nyomon követési rendszerre (monitoring) – utóellenőrzések, ellenőrzések, intézkedések nyilvántartása.
- hozzájárulnak-e az Intézmény tevékenységének gazdaságos, eredményes és hatékony működéséhez.

A célkitűzések realizálása érdekében a belső ellenőrzés megfelelő felkészültséggel nyújt segítséget a vezetés számára az Intézmény előtt álló célkitűzések megvalósulását kedvezőtlenül befolyásoló helyzetek kialakulásának megakadályozása, illetve az akadályok mielőbbi megszüntetése, az ismételt előfordulások minimális szintre szorítása érdekében.

4. Kockázati tényezők és értékelésük

A Bkr. 2. § 1) pontja szerint a *kockázatelemzés*: a belső ellenőrzés által alkalmazott objektív módszer az ellenőrizendő területek kiválasztására, mely meghatározza a költségvetési szerv tevékenységében és belső kontrollrendszerében rejlő kockázatokat.

A Belső Ellenőrzési Főosztály az éves tervezési időszakban kockázatelemzéssel alátámasztott éves belső ellenőrzési tervet készít az intézmény vezetőjének jóváhagyásával. A kockázatfelmérés módszertanát a Belső Ellenőrzési Kézikönyv tartalmazza.

A kockázatok értékelésének célja annak megállapítása, hogy a beazonosított kockázatok milyen mértékben befolyásolják a szervezet fő célkitűzéseinek megvalósítását.

A belső ellenőrzés céljainak elérése érdekében információkat gyűjt, értékkel, elemzéseket készít, ajánlásokat tesz és tanácsokat ad a szervezet vezetése számára a vizsgált folyamatokra vonatkozóan, valamint a tudomására jutott jelentős kockázati kitétettségről, eseményről, kontrollhiányosságról, melyről tájékoztatja az intézmény igazgatóját.

A belső ellenőrzés elemzi, értékeli az irányítási folyamatokat, a belső kontrollrendszer kialakítását, működését aszerint, hogy azok eredményesen, hatékonyan és gazdaságosan biztosítják-e a szervezeti célok megvalósulását. E feladata körében a belső ellenőrzés:

- elemzi és értékeli a belső kontrollrendszer működését (kontrollkörnyezet, integrált kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információáramlás, kommunikáció, a nyomon követés, monitoring), vizsgálja eredményességét, hatékonyságát és gazdaságosságát,
- az ellenőrzések során megállapításokat, következtetéseket, javaslatokat fogalmaz meg,
- a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket nyomon követi.

A stratégiai terv alapját képező előzetes felmérések (kérdőívek), korábbi ellenőrzések tapasztalatai, megállapításai alapján a kockázati tényezők lehetnek:

- A belső kontrollrendszer nem/nem teljes körűen kerül kialakításra, működése hiányos, elemei nem/nem teljes körűen érvényesülnek, a szervezeti integritást sértő események kezelésére vonatkozó eljárásrend hiánya,
- Szabálytalanságok, nem megfelelő eljárások, hiányos dokumentáció, szabályozástól eltérő gyakorlat felmerülése,
- Jogszabályi előírásoktól, belső szabályozástól eltérő gyakorlat folytatása, hiányos dokumentáció, az eredményesség, hatékonyság, gazdaságosság szempontjai nem érvényesülnek,
- Nem határidőben, és/vagy nem végrehajtott intézkedések.

Az elvégzett kockázatelemzés során magas kockázatúnak minősített területekre az éves belső ellenőrzési terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani.

5. A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv

A Bkr. 21. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a bizonyosságot adó belső ellenőrzési tevékenység során szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer és teljesítmény-

ellenőrzéseket, informatikai ellenőrzéseket, illetve a Bkr. 2. § s) pontja szerinti utóellenőrzéseket kell végezni.

A belső ellenőr(ök) kötelessége, hogy a Bkr. előírásainak megfelelően, az éves tervezés során a kockázatelemzés és kapacitás alapján kiválasztott és jóváhagyott ellenőrzések előkészítése keretében pontosítsák a tervezés során megállapított kockázatok, a szükséges kapacitásokat, továbbá az ellenőrzés típusával összhangban megtervezzék a konkretizált célkitűzések elérése érdekében alkalmazást igénylő módszereket, mintavételi eljárásokat, tesztek, egyéb technikákat.

A stratégiai terv időszakára ütemezett szabályszerűségi, pénzügyi, teljesítmény, informatikai és rendszerellenőrzések az előző évek tervezéséhez végzett kockázatelemzések adataira alapozva kerülnek ütemezésre az éves ellenőrzési tervekben.

A kockázatelemzésre figyelemmel ütemezett ellenőrzések kapacitásigénye a statisztikai számítások és becslés módszerével kialakított ellenőri napok alapján kerül számszerűsítésre. A feladatok ütemezése a meglévő kapacitásokra figyelemmel történik.

A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési terv vonatkozásában előírányzott feladatok:

- Egységes ellenőrzési rendszer kialakítása, működtetése,
- Ellenőrzési standardok, szakmai útmutatók, módszertanok folyamatos figyelemmel kísérése,
- Az ellenőrzés tervezésének, végrehajtásának, nyilvántartási rendszerének módszertani támogatása,
- Új vizsgálati eljárások, módszerek, ellenőrzési technikák megismerése, fokozatos bevezetése, alkalmazásuk során magas szakmai követelményszint elérése,
- A megelőzés kiemelt, hosszú távú megtérülésének hangsúlyozása.

A belső ellenőrzésre vonatkozó képzési terv tekintetében előírányzott feladatok:

- Önképzés keretében a mindennapi munkához szükséges ismeretek folyamatos bővítése,
- Az előírt, kötelező szakmai képzéseken történő részvétel (ÁBPE, PROBONO, mérlegképes),
- Informatikai, számítástechnikai ismeretek folyamatos fejlesztése.

A képzések ütemezése az éves képzési tervekben kerül meghatározásra.

6. Szükséges erőforrások felmérése (ellenőri létszám, ellenőri képzettség, tárgyi feltételek)

6.1. Létszám

Az Intézmény gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerv, amely esetében a Bkr. 15. (5) bekezdése alapján, a belső ellenőrzést a gazdasági szervezetének feladatait ellátó költségvetési szerv, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) végzi.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Belső Ellenőrzési Főosztályának feladatkörébe tartozik a Főigazgatóság (Központ és a megyei/fővárosi kirendeltségek), illetve az irányítása alá tartozó költségvetési (109 intézmény) szervek fenntartói és belső ellenőrzési feladatainak ellátása is, így az engedélyezett létszám ennek figyelembevételével került megállapításra.

Fentiek alapján a Főigazgatóság Belső Ellenőrzési Főosztályának engedélyezett létszáma 48 fő.

A belső ellenőrök a Bkr. 20. § (1a-e) bekezdésében meghatározott összeférhetetlenségi szabályozásra figyelemmel látják el ellenőrzési feladataikat.

6.2. Képzettség, továbbképzés

Az Áht. 70. §-a alapján a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező személy végezhet.

A belső ellenőrzési tevékenység ellátásához szükséges engedély szakmai feltételeinek az a személy felel meg, aki a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet) 2. § (1) bekezdésében meghatározott végzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A belső ellenőrzési tevékenység végzéséhez szükséges a folyamatos továbbképzés, a jogszabályok naprakész ismerete, ellenőrzési konzultációkon való részvétel biztosítása. A belső ellenőrök a kötelező továbbképzéseken kívül az éves ellenőrzési tervben foglaltak szerint frissítik és bővítik ismereteiket. Az ellenőrzési mintaprogramok előzetes kidolgozása a belső ellenőrök közreműködésével, az elkészült mintaprogramok elérhetősége, valamint az ellenőrzések tapasztalatainak személyes konzultáció lehetőségével tartott előadások keretében történő feldolgozása biztosítja az aktuálisan felmerülő kérdések megválaszolását.

A Belső Ellenőrzési Főosztályon belső ellenőrzést végző belső ellenőrök, rendelkeznek a belső ellenőrzési tevékenység ellátásához szükséges engedéllyel, valamint a részükre előírt továbbképzési kötelezettségüknek (ÁBPE) eleget tettek, illetve folyamatosan teljesítik azokat a költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és

továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú kötelező továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet) 2. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően.

6.3. Tárgyi, technikai feltételek

A belső ellenőrzést végző belső ellenőrök elhelyezése a központban, illetve a megyei kirendeltségeken történik. A tárgyi, technikai, infrastrukturális, feltételeket, valamint az irodahelyiséget a Főigazgatóság (Kirendeltség) biztosítja részükre.

7. Ellenőrzési prioritások és ellenőrzési gyakoriság

A tervidőszak első felében főként a tanácsadást, valamint a szabályszerűségi, pénzügyi ellenőrzést kell előtérbe helyezni.

A *szabályszerűségi ellenőrzések* körében kiemelt hangsúlyt kapott az Intézmény tekintetében a beszerzések lebonyolításának szabályossága, a BVOP beszerzés hatálya alá tartozó beszerzések vizsgálata.

A *pénzügyi ellenőrzések* tekintetében kiemelt hangsúlyt kapott az Intézmény vonatkozásában az Ellátottakra vonatkozó pénzeszközök intézményi kezelése.

Meggyőződésünk, hogy az intézkedések végrehajtásának utóellenőrzése jelentős előrelépést jelent az ellenőrzések eredményessége, hatékonysága tekintetében.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzési megállapításai mind a Főigazgatóság, mind az Intézmény számára új prioritásokat jeleznek (ingatlanvagyon nyilvántartása, hasznosítása, a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás; a belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének hiányosságai).

A belső ellenőrzés *átfogó, rendszer- és teljesítmény-ellenőrzést*, akkor tart célszerűnek lefolytatni, amikor a szabályozottság, a szabályszerűség eléri a kívánt szintet, az integrált kockázatkezelési rendszer megfelelő szinten működik az Intézményben.

A speciális szakértelmet igénylő *informatikai ellenőrzésekre* várhatóan a ciklus utolsó évében kerülhet sor tervezetten, amikorra egyrészt a prioritást élvező ellenőrzési típusokkal sikerült a kritikus kockázatú területeket áttekinteni, másrészt biztosítható lesz annak személyi háttere.

A bizonyosságot adó tevékenység mellett a belső ellenőrzés tervezés alapján, valamint az ellenőrzések során felmerült igénynek megfelelően megfelelő erőforrást biztosít a *tanácsadó tevékenységnyújtásához*.

Az ellenőrzés gyakorisága: a belső ellenőrzések végrehajtása az éves ellenőrzési terv alapján történik a tervezett ellenőrzések vonatkozásában. A belső ellenőrzési terv alapján az Intézménynél évente 3-5 db ellenőrzés kerül tervezésre.

Budapest, 2020. szeptember „15”

16-
Kiss Erika
belső ellenőrzési vezető „h”
Budapest, 2020. szeptember „15”

LA
Szikulai István
m.b. igazgató
Marcali, 2020. szeptember „16”